

Constantin Giurginca, născut în 1941, în ziua de Dragobete, 24 februarie, face parte dintr-o familie de vechi grăniceri și dascăli bănățeni, care își are originea în satul Petnic din Craina bănățeană. Copilăria și-a petrecut-o pe malurile Cernei, la Orșova unde legenda craiului Iovan Iorgovan și a balaurului cu șapte capete, Sfincea Mare, Cetatea Almăjului, Culmea Neagră cu semnul tridentului și piatra trapezoidală, piatra cu scriere runică de pe Valea Prigorelului, Piatra Ilovei, Piatra Ilișavei sau Piatra Goznei de pe muntele Semenic, toate l-au impresionat determinându-l să-și dedice întreaga sa activitate de cercetare studierii zorilor neamului nostru, a folclorului, tradițiilor și obiceiurilor noastre străvechi. În perioada 1961 - 1965 a urmat cursurile Facultății de filologie din cadrul Universității „C. I. Parhon”, București, unde, timp de trei ani a audiat cursurile renumitului critic și istoric literar George Călinescu. După absolvire a fost profesor de limba și literatura română, predând aproape întreaga sa carieră (1968 - 2006) în Liceul Militar „Dimitrie Cantemir”.

A scrie despre începuturile neamului, cu mult înainte de cucerirea Daciei de către romani, este un act de mare îndrăzneală, cum ar spune cronicarul („se sparie gândul”), căci, documentele și mărturiile fiind puține, iar vestigiile arheologice foarte rare, se ajunge ca realitatea însăși să primească valoarea unui mit. (...) În cartea domnului profesor despre „geografia sacră” a acestui pământ al strămoșilor noștri, care vorbeau o limbă protolatină, se îmbină de asemenea realul cu fabulosul și se țes o serie de legende cu zei și personaje mitice coborâte parcă din caietul magic al timpului. Iar cel care le spune e un om sfântos, cu o cultură de invidiat, glisând cu ușurință de la simpla etimologie până la gândirea cosmocentristă. Autorul știe să utilizeze elementele de folclor (balada „Păcurarului”), tradițiile și obiceiurile noastre străvechi (Sânziene, Dragobete, Urcarea la munte), dar și elementele de mitologie atlantă și universală. Căci peregrinarea prin acest spațiu geografic, real și sacru totodată este făcută de un înțelept care privește dincolo de pojghița de la suprafața lucrurilor, încercând să ne dezvăluie o lume pe care puțini dintre noi o bănuim. Lucrarea începe de pe platoul sfânt al Bucegilor, cu pentagrama Babelor și misterul Sfinxului, cu tripla Coloană a Cerului și continuă cu Colții Țapului, Coștila, Hornurile Mălăeștilor, Colții Morarului, Lespezi, Blidaru și alte culmi. Totul îți lasă impresia unei călătorii fantastice care se realizează nu numai într-un spațiu fabulos, ci și într-un timp pe măsură. (...)

Pe tot parcursul lucrării autorul poartă un război declarat cu etimologiștii care stabilesc originea cuvintelor după ureche („urechiști”), încercând să restabilească adevărul apelând la elemente de mitologie, de astrologie, la tradițiile, legendele și basmele noastre, până la elementele ce țin de bun simț, în ultimă instanță. Așa se întâmplă cu toponimul Blidul Uriășului, o concavitate aflată în pieptul muntelui Coștila: „Construcția uriașă, Blidul Uriășilor se vede din Bușteni ca o pâlnie spartă, locul respectiv e un haos de stânci, o răvășeală de pietrărie, o sălbăticie care te ametește, este un cazan uriaș cu ziduri de jur împrejur, un cazan stâncos deschis spre Valea Prahovei”. Impresionează

tocmai această capacitate de transpunere și întoarcere în timp, într-o epocă veritabilă a pietrei, prin forța neobișnuită a descrierii. Sintagma Blidul Uriașului, explicată de dicționarele prin cuvântul „blid” ca provenind din vechea slavă „blzudu” și uriaș din maghiarul „urias” este restabilită după toate regulile, fiind considerată de autor „o sminteală generată de necunoașterea culturii românești”. (...) La fel de bine motivată este și explicația cuvântului uriaș, mai ales că întreaga mitologie românească este plină de uriași, jidovi și tătari. Demn de remarcat este capitolul închinat Carpaților de curbură, Caucazul, țara legendarului Aiete, care după mamă era descendent al lui Poseidon (primul rege al Atlantidei). Cetatea lui Aiete se afla la confluența Buzăului (Phasis) cu Siretul (Saranges) și cu Istrosul. În apropiere se află localitățile Bozioru și Aluniș unde sunt o mulțime de megaliți printre care și stâncă tăiată sub forma unui tron („Scaunul lui Dumnezeu”) cu Piatra Rotării și Masa lui Troian despre care autorul vorbește cu admirație: „Piatra Rotării este centrul unei lumi, este «butucul roții», un «buric al pământului», un centru oracular în care s-au mai păstrat urme ale unei civilizații oraculare”. La Aluniș se află tripla Coloană atlantă și simbolul solar, căci potrivit autorului, geografia terestră este o reflectare a geografiei sacre, iar munții, poienile, apele își au fiecare legendele și poveștile lor. Așa este Istrița, un adevărat Olimp din Curbura Carpaților: „Toți acei munți sacri, pietre sacre, poiene și ape sacre conservă memoria acelor timpuri dintru Începuturi în tot acest spațiu geografic terestru. Pietrele dacilor grăiesc și mărturisesc (...)”. De la Novaci și Nucet autorul ajunge relativ ușor la simbolistica nucului, arborele sacru ocrotit de Artemis, simbol al fertilității, menționând că fructul nucului ca și grâul apare în ritul Marii Treceți (colive, mucenici) ca și în alte rituri de pe întreg cuprinsul anului: „Spiritul nucului, transubstanțializat în copacul mitic, sacru, în credințele și riturile daco-românilor este o poartă către tărâmul zânelor ce pot produce schimbări și iniția procesul de renaștere al ființei (...)”. Pentru că domnul profesor a învățat să privească locurile cu ochii dumnealui, să asculte poveștile și să înțeleagă glasul ascuns al stâncilor, al munților, râurilor și plaiurilor pe care le-a străbătut de-a lungul vieții, menționând: „Ca drumeț filolog am văzut și ascultat toponimele, am încercat să le traduc graiul pentru că un toponim nu identifică doar o formă de relief ori o așezare obștească, el se încarcă și cu obiceiurile, tradițiile și legendele locului, toponimul fiind inima vie a memoriei arhaice a pământului românesc”. Foarte important mi s-a părut capitolul despre piramida Ceahlăului, Pionul, cum mai era numit în vechime, muntele considerat pe bună dreptate „Athosul românesc”. La fel ca și Bucegii el constituie un centru energetic și poate de aceea călugării de la Durău mărturisesc că deasupra muntelui se văd adesea luminițe albăstrui. Aici se află și Piatra Lată numită Ghedeon despre care se presupune că ar fi fost un altar cultic (...). Lucrarea impresionează în întregul ei, prin vasta cuprindere și prin forța de sinteză a autorului care nu este numai un împătimit al muntelui și frumuseților naturii, ci în primul rând un căutător al urmelor străvechi (megaliți, peșteri, altare, pietre cu scriere runică), aflat într-un permanent război cu căutătorii de comori care au distrus multe asemenea relicve, dar și cu cei care au încercat să ne împrăștie și să ne siluiască limba prin etimologii greșite. Cert este că, tipărită recent, lucrarea este abia la începutul unui drum și trebuie să mai treacă puțin timp până când o să intre în circuitul firesc pentru a putea să fie apreciată la adevărata ei valoare. Capacitatea cercetătorului de a aluneca de la simpla etimologie, la mitologie, de la evocarea unor tradiții și superstiții străvechi, la legendele și miturile antichității, ne arată că realitatea propriu-zisă este filtrată printr-un suflet larg și încăpător, reușind să te încante și să te mențină într-o permanentă stare de suspans. Este indubitabil faptul că lucrarea reprezintă rodul unei munci de o viață, așa cum făceau cronicarii în vremurile vechi, iar domnul profesor, asemenea mitropolitului Varlaam în Predoslovia „Cazaniei”, încearcă un sentiment de bucurie pentru că a reușit să finalizeze scoțând la lumină o asemenea temerară întreprindere: „Peste toate biruit-au puterea Divină Atotcreatoare, putând să dărui semenilor mei o privire spre izvoarele sacre ale Rostirii și grăirii sufletului dacoromânesc”.

Col. (r)Antonio Marinescu